

REFORMES O ELECCIONS
GERMÀ BEL
(Publicat a *La Vanguardia*, 21 de juny de 2011)

El gran dilema polític de les pròximes setmanes serà: Cal avançar les eleccions, o és preferible mantenir la previsió electoral per al març de 2012? És inevitable que la resposta sigui influïda per l'interès electoral del partit en el govern. Amb tot, l'assumpte principal és la disponibilitat del govern per aplicar l'agenda de reformes que l'economia espanyola necessita per millorar la seva productivitat i augmentar les probabilitats de sortida de la crisi amb millors bases econòmiques de les que tenia en començar la mateixa. Això es basa en dos factors: la vocació reformista del propi govern, i la viabilitat d'aconseguir suficient suport parlamentari.

Des del 'toc' exterior de maig de 2010, que va redreçar el rumb de la política del govern, s'han emprès algunes reformes, amb èxit desigual. La de les pensions va quedar bastant a prop del necessari, i equitatiu per les futures generacions -cal afegir-. La contenció del dèficit públic s'ha aconseguit en general, encara que hagués estat desitjable un millor equilibri entre el pes suportat per la Hisenda central i el que s'exigeix (i no es compleix del tot) a les hisendes territorials, que obliga a traslladar massa pes de l'ajust a serveis bàsics com sanitat i educació. La reforma del sistema financer avança sense grans traumes, encara que amb un final una mica incert. La reforma laboral va afectar elements no centrals del marc regulador, però va deixar inalterats els seus problemes bàsics, entre els quals destaca la dualitat contractual tan extrema. Per la seva banda, és un excés lingüístic denominar reforma als canvis en la negociació col·lectiva.

Aquestes insuficiències dels canvis fets fins ara marquen, precisament, les necessitats que s'han d'abordar en els pròxims mesos. La qüestió és si el govern té la voluntat, vigor i suport parlamentari necessaris per aprofundir en les reformes en el que resta de mandat.

Permetin que recordi un fragment del meu article "¿El fin de la cuesta abajo??", publicat aquí el 17 de juliol de 2009: "Un gran problema és la por a que la realització de reformes perjudiqui electoralment el govern ... Si bé és cert que algunes reformes impopulars comporten cert risc electoral a curt termini, el govern afronta un risc molt més gran si l'economia no té una recuperació forta a partir del 2011: un canvi de partit en el govern per la crisi econòmica i un canvi de cicle polític de llarga durada. ¿No serà aquest un risc massa greu per al govern, pensant en el mitjà termini, com per abstenir-se d'escometre les reformes que l'economia necessita? "

Va ser una llàstima trigar tant de temps en fer el que havia de ser fet. D'aquí la pèrdua de credibilitat del govern, que es deu molt més al negacionisme de la crisi que a les mesures adoptades en l'últim any. Però tard és millor que mai. El govern ha de seguir si vol i pot emprendre més i millors reformes. En cas contrari, millor anar pensant en eleccions, ja que no hi ha temps a perdre